

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VLADA**

NACRT

ZAKON O FAKTORINGU

Sarajevo, decembar 2013. godine

ZAKON O FAKTORINGU

POGLAVLJE I. OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

Ovim zakonom se definira pojam i predmet faktoringa, subjekti i vrste faktoringa, društva za faktoring, uslovi za obavljanje faktoringa, zaštita od rizika u faktoring poslovima, ugovori i sadržaj ugovora o faktoringu, prodaja potraživanja, međunarodni faktoring i obavljanje međunarodnog faktoringa, obrnuti faktoring i obavljanje obrnutog faktoringa te nadzor nad obavljanjem faktoringa.

Član 2. (Pojam faktoringa)

(1) Faktoring je pravni posao kupoprodaje postojećeg nedospjelog ili budućeg kratkoročnog novčanog potraživanja nastalog iz osnova ugovora o prodaji robe ili pružanja usluga u zemlji i inostranstvu, koje se ugovorom prenosi na faktora i koji se obavezuje da preuzme potraživanje od dužnika, da ga naplati, u svoje ime i za svoj račun i da, u cilju obavljanja funkcija faktoringa, izvršava sljedeće usluge:

- a) finansira prodavca po osnovu prenosa potraživanja,
- b) evidentira, upravlja i vrši nadzor potraživanja,
- c) procjenjuje rizik kao i osiguranje naplate potraživanja.

(2) Kratkoročno novčano potraživanje u smislu odredbi ovog Zakona je potraživanje koje dospijeva na naplatu u roku do 180 dana od dana prodaje proizvoda, robe, odnosno pružene usluge koje se definiše ugovorom o prodaji robe ili pružanja usluga.

(3) U smislu odredbi ovog zakona, kupoprodaja postojećeg nedospjelog ili budućeg kratkoročnog novčanog potraživanja predstavlja prijenos potraživanja sa prodavca potraživanja na faktora, a vrši se po osnovu odredbi o izmjeni subjekata u obligaciji na povjerilačkoj strani (cesija i asignacija) koje su definirane odredbama Zakona o obligacionim odnosima („Službeni list SFRJ“, broj: 29/78, 39/85, 45/89, 57/89; „Službeni list RBiH“, br: 2/92, 13/93, 13/94; i „Službene novine Federacije BiH“, br: 29/03 i 42/11).

Član 3. Predmet faktoringa

(1) Predmet faktoringa je svako postojeće ili buduće, cijelo ili djelimično, nedospjelo kratkoročno novčano potraživanje koje je nastalo iz osnova ugovora o prodaji robe, proizvoda ili pružanja usluga u proizvodnji, trgovini i uslugama kao i potraživanja nastala po osnovu izvođenja investicionih radova i izvoza proizvoda i usluga, zaključenog između privrednih društava kao pravnih lica koji samostalno obavljaju djelatnost proizvodnje i prodaje proizvoda i vrše usluge na tržištu radi stjecanja dobiti u skladu sa odredbama Zakona o privrednim društvima („Službene novine Federacije BiH“, br. 23/99, 45/00, 2/02, 6/02, 29/03, 68/05, 91/07, 84/08, 88/08, 7/09 i 63/10), zatim između samostalnih poduzetnika (obrtnika) koji obavljaju privrednu djelatnost u skladu sa Zakonom o obrtu i srodnim djelatnostima („Službene

novine Federacije BiH“, br. 35/09 i 42/11), kao i ugovornih organa iz člana 3. stav 1. tačka c) definiranih kao javna preduzeća koja obavljaju neku od djelatnosti propisanu u članu 3. stav 3. Zakona o javnim nabavkama Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 49/04, 19/05, 52/05, 94/05, 8/06, 24/06, 70/06, 12/09 i 60/10), koji su registrovani kao društva kapitala, a poslovanje im je uređeno Zakonom o javnim preduzećima („Službene novine Federacije BiH“, br. 8/05, 81/08, 22/09 i 109/12).

(2) Predmet faktoringa može biti i svako postojeće ili buduće, cijelo ili djelimično, nedospjelo kratkoročno novčano potraživanje koje je nastalo po osnovu ugovora o prodaji robe ili pružanja usluga, a kojeg zaključče subjekti iz stava 1. ovog člana sa ugovornim organom koji su uređeni kao organi uprave (javne institucije) iz člana 3. st. 1. tačka a) kao i javni subjekti iz stava 2. člana 3. Zakona o javnim nabavkama Bosne i Hercegovine.

(3) Predmet faktoringa ne može biti prenos potraživanja po osnovu prodaje robe ili usluga za lične, porodične ili potrebe domaćinstva odnosno bilo kakva prodaja za gotovinu.

Član 4. Elementi faktoringa

U smislu odredbi ovog zakona elementi faktoringa su:

a) faktoring potraživanje koje predstavlja iznos potraživanja iskazanog na fakturama o isporuci robe i usluga kupcima kao predmet faktoringa,

b) faktoring avans koji predstavlja dio potraživanja kojeg faktor isplaćuje prodavcu potraživanja, nakon zaključenog ugovora,

c) faktoring garantni fond koji predstavlja dio neisplaćenog potraživanja kojeg faktor zadržava do naplate od dužnika kao garanciju za naplatu kamata na isplaćeni avans i proviziju faktora i korespondentan je sa isplaćenim avansom,

(d) faktoring limit koji predstavlja iznos faktoring potraživanja koji se prenosi na faktora u skladu sa propisima o obligacionim odnosima i pokriven je prihvatljivim instrumentom obezbjeđenja plaćanja od strane kupca-dužnika,

e) faktoring kamata koja predstavlja kamatu koju faktor obračunava prodavcu potraživanja na isplaćeni avans do naplate potraživanja od dužnika,

f) faktoring naknada ili provizija koja predstavlja iznos kojeg faktor obračunava na osnovicu od nominalnog iznosa otkupljenog potraživanja.

Član 5. Subjekti u faktoringu

(1) Subjekti u domaćem faktoringu su:

a) prodavac robe ili pružatelj usluga koji svoje potraživanje od kupca-dužnika koje je nastalo iz osnova ugovora o prodaji robe ili pružanja usluga, ugovorom prenosi na faktora,

b) faktor koji vrši otkup i naplatu potraživanja od dužnika, obavlja nadzor i vodi odgovarajuće evidencije, i

c) kupac robe ili dužnik koji svoja dugovanja u neizmijenjenim iznosima, rokovima i drugim bitnim uslovima plaćaju faktoru umjesto isporučiocu proizvoda, roba i usluga kao povjeriocu.

Član 6. Dokumentacija u faktoringu

(1) Posao faktoringa provodi se na osnovu sljedeće dokumentacije:

a) ugovora o faktoringu između subjekata faktoringa kojim se vrši prijenos i otkup potraživanja na faktora tj. povjerioca,

b) fakture o isporuci robe i izvršenim uslugama sa narudžbama, otpremnicama i prijemnicama robe, zapisnicima o izvršenim uslugama, voznim listama prevoznika, izvodima otvorenih stavki sa obavijestima o dospijeću duga na naplatu i urgencijama za plaćanje, a kod međunarodnog faktoringa i izvozna i uvozna carinska dokumentacija, izjava o plaćenom PDV-u i carini kao i dokaz o otvorenom akreditivu,

c) polica osiguranja i reosiguranja ukoliko su ugovorene,

d) finansijskih izvještaja i revizorskih izvještaja kao i ostale dokumentacije vezane za korespondenciju prodavca sa kupcem kao što su pozivi i urgencije za plaćanje, dokumentacija vezana za procjenu boniteta i kreditne sposobnosti dužnika,

e) ostale dokumentacije koja može poslužiti kao osnova za dokazivanje da je roba stvarno isporučena ili usluga izvršena, kao i dokumentacije za dokazivanje prijenosa potraživanja.

(2) Navedena dokumentacija iz stava (1) ovog člana se koristi kod utvrđivanja osnovanosti potraživanja od kupca-dužnika kao i osnova za prijenos potraživanja sa prodavca potraživanja na faktora.

POGLAVLJE II VRSTE I TIPOVI FAKTORINGA

Član 7. Vrste faktoringa

U smislu odredbi ovog zakona, a u zavisnosti od pravnog i ekonomskog okruženja u kojem se realizuje, razlikuju se dvije vrste faktoringa i to:

a) domaći faktoring koji predstavlja finansijsku uslugu čiji predmet je prodaja i prenos potraživanja nastalog prodajom robe ili pružanjem usluga između domaćih pravnih lica na tržištu Bosne i Hercegovine, i

b) međunarodni faktoring koji predstavlja finansijsku uslugu čiji je predmet prodaja i prenos potraživanja nastalog po osnovu izvoza i uvoza roba i usluga.

Član 8. Faktoring prema načinu regulisanja prava faktora na obeštećenje

(1) Faktoring prema načinu regulisanja prava faktora na obeštećenje, tj. naplatu regresa na teret klijenta, može biti:

a) Faktoring bez prava regresa koji podrazumijeva da faktor, u slučaju nemogućnosti naplate potraživanja od kupca-dužnika, naplatu potraživanja ne može izvršiti od prodavca potraživanja, odnosno tada faktor preuzima na sebe rizik naplate potraživanja,

b) Rizik naplate potraživanja, u smislu odredbi ovog zakona, obuhvata rizik nesposobnosti plaćanja od strane kupca-dužnika.

(2) Faktoring sa pravom regresa podrazumijeva pravo faktora da u slučaju nemogućnosti naplate potraživanja od kupca-dužnika, naplatu potraživanja izvrši od prodavca potraživanja na dan dospelosti potraživanja:

a) Kada je ugovoren faktoring sa pravom regresa, tada faktor ima pravo da zahtijeva namirenja od prodavca potraživanja i na taj način se obešteti za plaćeni avans, kamate na avans kao i naknadu tj. proviziju faktora,

b) Kada faktor nije izvršio naplatu potraživanja od kupca dužnika u roku dospijeća, tada je on dužan da, u roku od osam dana od dana dospelosti potraživanja, obavijesti prodavca potraživanja da naplata potraživanja nije izvršena u roku dospijeća,

c) Prodavac potraživanja je dužan da, u roku od tri dana od prijema obavijesti o neizvršenju plaćanja od strane kupca dužnika, izvrši povrat sredstava faktoru iz stava (2) tačka a) ovog člana,

(3) U slučaju kada se ne može sa sigurnošću utvrditi da li je ugovoren faktoring sa regresom ili faktoring bez regresa, smatraće se da je ugovoren faktoring sa regresom.

Član 9.

Faktoring prema načinu obračuna isplate faktoring potraživanja

(1) Faktoring sa diskontom koji podrazumijeva isplatu ukupnog iznosa otkupljenog potraživanja, umanjenog za diskontnu kamatu i proviziju faktora. Provizija se isplaćuje faktoru nakon potpisivanja ugovora o faktoringu.

(2) Faktoring sa avansom podrazumijeva avansnu uplatu od strane faktora prodavcu potraživanja u ugovorenom procentu od prodatog potraživanja, umanjenog za faktoring naknadu neposredno nakon potpisivanja ugovora o faktoringu. Preostali iznos, umanjen za kamate na isplaćeni avans, faktor isplaćuje prodavcu potraživanja nakon naplate potraživanja od dužnika.

Član 10.

Faktoring prema redoslijedu isplate avansa za otkupljeno potraživanje

(1) Faktoring sa kreditiranjem ili uslugom podrazumijeva isplatu avansa od strane faktora prodavcu potraživanja neposredno nakon potpisivanja ugovora odnosno prije nego što faktor naplati potraživanje od dužnika.

(2) Faktoring bez kreditiranja podrazumijeva isplatu sredstava od strane faktora prodavcu potraživanja tek nakon naplate potraživanja faktora od dužnika i nema funkciju finansiranja od strane faktora, nego samo osiguranje naplate, upravljanje potraživanjima i naplatu potraživanja.

Član 11.

Faktoring prema transparentnosti odnosa faktora prema dužniku

(1) Otvoreni faktoring podrazumijeva obavezu faktora da sa ugovorom o kupoprodaji potraživanja pismeno upozna kupca kao dužnika.

(2) Neotvoreni, skriveni ili tihi faktoring dozvoljava faktoru da o ugovoru o kupoprodaji potraživanja ne upozna kupca kao dužnika. U ovom faktoringu, prodavac potraživanja zadržava pravo kompletne realizacije naplate potraživanja u svoje ime i za račun faktora. Na dan dospijeća potraživanja dužnik plaća potraživanje prodavcu potraživanja, a ne faktoru, koje nakon toga prodavac potraživanja u cjelosti transfereira na faktora kao razliku između potraživanja i isplaćenog avansa umanjenog za kamatu po osnovu avansa i proviziju faktora.

Član 12.

Factoring prema načinu regulisanja rizika naplate potraživanja

(1) Factoring bez učešća podrazumijeva preuzimanje 100% (slovima: stopostotnog) rizika naplate potraživanja od strane faktora, odnosno faktor se obavezuje isplatiti cjelokupan iznos otkupljenog potraživanja, umanjen za kamate na isplaćeni avans i proviziju faktora, nezavisno od činjenice da li mu je dužnik prethodno izvršio plaćanje otkupljenog potraživanja.

(2) Factoring sa učešćem podrazumijeva preuzimanje većeg dijela rizika naplate potraživanja od strane faktora, odnosno obavezu faktora da isplati iznos ugovorenim rizikom pokrivenog otkupljenog potraživanja, umanjenog za kamatu na plaćeni avans i proviziju faktora.

Član 13.

Factoring prema kontinuitetu saradnje sa prodavcem potraživanja

(1) Jednokratni ili diskontinuirani factoring podrazumijeva otkup pojedinačnih potraživanja od slučaja do slučaja (diskontinuirano), prema potrebi prodavca.

(2) Višekratni (revolving) ili kontinuirani factoring podrazumijeva otkup potraživanja od više kupaca, najmanje pet u toku jedne godine.

POGLAVLJE III

USLOVI ZA OBAVLJANJE DOMAĆEG FAKTORINGA

Član 14.

Društva za factoring

(1) U smislu odredbi ovog zakona poslove faktoringa može obavljati:

a) banka, čije je poslovanje uređeno po propisima koji regulišu poslovanje banaka u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federaciji),

b) pravno lice sa sjedištem u Federaciji osnovano kao dioničko društvo ili društvo sa ograničenom odgovornošću, a koje ima odobrenje za obavljanje poslova faktoringa koje izdaje Federalno ministarstvo finansija/Federalno ministarstvo financija (u daljem tekstu: Ministarstvo) ili mu je ovlaštenje za obavljanje factoring poslova dato posebnim propisom,

c) strana banka i strano pravno lice - isključivo u međunarodnom dvofaktorskom sistemu, koji imaju važeće odobrenje za obavljanje poslova faktoringa nadležnog organa matične zemlje.

(2) Društva za factoring se mogu udružiti u udruženje društava za factoring koje je osnovano kao privredno interesno udruženje ili kao neki drugi oblik udruživanja privrednih subjekata u skladu sa posebnim zakonom.

(3) Društva za factoring ne smiju zaključivati nikakve pisane ili usmene ugovore s drugim društvima za factoring ili njihovim udruženjima kojima se može ograničiti načelo slobodnog tržišnog natjecanja.

(4) Udruženje društava za factoring dužno je, na zahtjev nadzornog organa, radi provođenja stava 2. ovoga člana, dostaviti nadzornom organu svoj statut, kao i sve sporazume, ugovore i druge opće akte.

(5) Na društva za factoring primjenjuju se odredbe Zakona o privrednim društvima kojim se uređuje osnivanje, organizacija, poslovanje, upravljanje i prestanak privrednih društava osim ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Član 15.

(1) Pravno lice iz člana 14. tačka b) koje je osnovano u Federaciji radi obavljanja poslova faktoringa može da obavlja poslove faktoringa definirane u članu 2. stav (1) ovog zakona ako ispunjava uslove propisane u članu 16. ovog zakona u pogledu minimalnog iznosa osnovnog novčanog kapitala, a koje ima odobrenje iz člana 14. tačka b) ovog Zakona.

(2) Pravno lice iz stava (1) ovog člana može obavljati samo poslove faktoringa i poslove srodne faktoringu, izuzev ako mu posebnim zakonom nije propisano i obavljanje drugih finansijskih poslova.

(3) Srodnim poslovima smatraju se naročito procjena boniteta i kreditne sposobnosti klijenata, osiguranje potraživanja, diskont faktura, eskont mjenica, ustupanje mjeničnog potraživanja, izdavanja garancija i drugih jamstava i slično.

(4) Društvo za faktoring može vršiti otkup samo onih mjenica koje su izdate kao sredstvo podmirenja potraživanja nastalog iz osnova isporuke dobara i pružanja usluga. Na eskont (otkup) mjenica primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje mjenica, osim ako ovim zakonom nije drugačije propisano.

(5) Društvo za faktoring ne smije odobravati kredite niti vršiti otkup vlastitih mjenica.

Član 16.

Osnovni kapital društva za faktoring u domaćem faktoringu

(1) Pravno lice koje se osniva u Federaciji radi obavljanja poslova faktoringa mora prilikom osnivanja uplatiti kapital u novcu u iznosu od 750.000,00 KM.

(2) Društvo za faktoring je u obavezi osigurati da visina kapitala na dan sastavljanja i prezentiranja bilansa bude u visini koja nije manja od iznosa kapitala iz stava (1) ovog člana.

Član 17.

Odobrenje za rad društva za faktoring u domaćem faktoringu

(1) Odobrenje za obavljanje poslova faktoringa pravnim licima izdaje Ministarstvo na neodređeno vrijeme i ono nije prenosivo, a uslov je za upis u sudski registar. Svojtvo pravnog lica društvo za faktoring stiče upisom u sudski registar.

(2) Odobrenje za rad neće se izdati onim društvima koja imaju neizmirenih obaveza po osnovu poreza i doprinosa.

(3) Zahtjev za izdavanje odobrenja za obavljanje poslova faktoringa podnosi osnivač društva za faktoring ili lice koje on ovlasti.

(4) Uz zahtjev iz stava (3) ovog člana podnosi se:

- a) osnivački akt društva za faktoring;
- b) podaci o osnivačima društva za faktoring i to:

1) za osnivače fizička lica – ovjerena fotokopija lične karte, odnosno ovjerena fotokopija putne isprave za strane državljane, kao i dokaz - uvjerenje nadležnog organa, ne starije od tri mjeseca od dana podnošenja zahtjeva, da osnivač nije osuđen pravosnažnom presudom na kaznu zatvora dužu od šest meseci, da se protiv njega ne vodi krivični postupak i da mu nije izrečena mjera zabrane obavljanja profesije, djelatnosti ili dužnosti;

- 2) za osnivače domaća pravna lica - ovjerena fotokopija izvoda iz sudskog registra ne starijeg od šest mjeseci od dana podnošenja zahtjeva;
 - 3) za osnivače strana pravna lica – ovjerena fotokopija rješenja ili drugog akta o upisu osnivača u registar organa koji je prema propisima zemlje sjedišta osnivača nadležan za vođenje registra privrednih subjekata, odnosno pravnih lica, ne starije od šest mjeseci od dana podnošenja zahtjeva;
 - 4) ovjerena izjava osnivača o iznosu njihovih udjela/dionica u društvu za faktoring,
 - 5) podaci o odgovornom licu društva za faktoring: ovjerena fotokopija lične karte odnosno ovjerena fotokopija putne isprave za strane državljane, kao i dokaz, odnosno uvjerenje nadležnog organa, ne starije od tri mjeseca od dana podnošenja zahtjeva, da odgovorno lice nije osuđeno pravosnažnom presudom na kaznu zatvora dužu od šest meseci, da se protiv njega ne vodi krivični postupak i da mu nije izrečena mjera zabrane obavljanja profesije, djelatnosti ili dužnosti,
 - 6) ovjerena izjava osnivača da će osnovni novčani kapital u iznosu iz člana 16. stav (1) ovog zakona biti uplaćen na račun kod poslovne banke,
 - 7) ovjerena izjava o porijeklu finansijskih sredstava iz tačke 6) ovog stava,
 - 8) uvjerenje nadležnog poreznog organa da nema neizmirenih poreznih obaveza i obaveza po osnovu doprinosa.
- (5) Ministarstvo rješenjem odlučuje o zahtjevu iz stava (3) ovog člana u roku od 15 dana od dana prijema urednog zahteva, ukoliko je podnosilac prethodno dostavio Ministarstvu dokaz o izvršenoj uplati osnovnog novčanog kapitala.
- (6) Rješenje iz stava (5) ovog člana konačno je u upravnom postupku i protiv istog se može voditi upravni spor.
- (7) Osnivač društva za faktoring ili lice koje on ovlasti dužan je da zahtjev za upis društva za faktoring u registar privrednih subjekata podnese najkasnije u roku od deset dana od dana dobijanja rješenja od strane Ministarstva kojim se društvu za faktoring izdaje odobrenje za obavljanje poslova faktoringa.
- (8) Osnivač društva za faktoring ili lice koje on ovlasti dužan je da rješenje o upisu u registar privrednih subjekata dostavi Ministarstvu u roku od pet dana od dana prijema rešenja o upisu u sudski registar.
- (9) Osnivač društva za faktoring ili lice koje on ovlasti dužan je da svaku promjenu podataka iz stava (4) ovog člana dostavi Ministarstvu odmah, a najkasnije u roku od deset dana od dana nastale promjene.
- (10) Federalni ministar finansija (u daljem tekstu: Ministar) propisuje bliže uslove i način izdavanja odobrenja za rad društava za faktoring u domaćem faktoringu.

Član 18.

Registar društava za faktoring

- (1) Podaci o izdatim i oduzetim odobrenjima za obavljanje poslova faktoringa evidentiraju se u Registru društava za faktoring (u daljem tekstu: Registar) koji vodi Ministarstvo.
- (2) Registar je jedinstvena, centralna, elektronska baza podataka o izdatim i oduzetim odobrenjima za obavljanje poslova faktoringa.
- (3) Registar društava za faktoring obavezno sadrži:
 1. naziv društva, adresu i registarski broj;
 2. pravni oblik;
 3. strukturu vlasništva, imena i poslovne adrese članova/dioničara sa preko 5% dionica;
 4. kontakt podatke, podatke o kontakt osobi i internet-adresu;

5. adresu organizacionih dijelova u državi ili u inostranstvu;
6. imena i poslovne adrese svih članova uprave odnosno nadzornog odbora;
7. članstvo u mreži i nazive i adrese društava članica i povezanih društava, odnosno uputa o mjestu gdje je takav podatak javno dostupan.

Član 19. Prestanak važenja odobrenja

- (1) Odobrenje za obavljanje poslova faktoringa prestaje da važi:
- a) na osnovu zahtjeva nosioca odobrenja - danom donošenja rješenja Ministarstva kojim se zahtjev usvaja,
 - b) istekom vremena određenog u osnivačkom aktu ako je društvo za faktoring bilo osnovano na određeno vrijeme,
 - c) danom dostavljanja društvu za faktoring rješenja o oduzimanju odobrenja za obavljanje poslova faktoringa,
 - d) danom upisa u sudski registar novog društva za faktoring u slučaju spajanja društava za faktoring ili podjele društva za faktoring na više društava,
 - e) brisanjem iz sudskog registra društva za faktoring koje se pripaja,
 - f) prestankom društva za faktoring - danom brisanja iz registra privrednih društava po osnovu provedenog postupka likvidacije, odnosno postupka stečaja.
- (2) Na stečaj i likvidaciju društava za faktoring primjenjuju se odredbe zakona koji uređuju stečaj i likvidaciju privrednih društava.

Član 20. Oduzimanje odobrenja

- (1) Ministarstvo donosi rješenje kojim se društvu za faktoring oduzima odobrenje za obavljanje poslova faktoringa ako se u postupku nadzora utvrdi da je:
- a) društvo za faktoring prestalo da ispunjava uslov propisan članom 16. ovog zakona,
 - b) odobrenje za obavljanje poslova faktoringa dato na osnovu neistinitih podataka,
 - c) došlo do promjene nekog od podataka iz člana 17. ovog zakona, a koji nisu dostavljeni Ministarstvu u roku iz člana 17. stav (9) ovog zakona,
 - d) ako društvo za faktoring ne počne poslovati u roku od 12 mjeseci od izdavanja odobrenja,
 - e) ako društvo za faktoring samostalno prestane obavljati poslove faktoringa duže od šest mjeseci, odnosno prestane ostvarivati prihod od obavljanja poslova faktoringa duže od šest mjeseci,
 - f) ako društvo za faktoring na bilo koji način onemogući nadzornom organu nadzor nad svojim poslovanjem,
 - g) ako društvo za faktoring u propisanim rokovima ne izvršava naloge nadzornog organa o otklanjanju nezakonitosti i nepravilnosti u svome radu.
- (2) Rješenje Ministarstva iz stava (1) ovog člana je konačno, a protiv njega se može voditi upravni spor i obavezno se dostavlja nadležnom registarskom sudu.
- (3) Društvo za faktoring na smije sklapati nove poslove u vezi sa obavljanjem poslova faktoringa od dana dostave rješenja iz stava 1. ovog člana, osim onih poslova koji imaju za cilj i kojima se osigurava prestanak društva za faktoring na način određen ovim zakonom.

Član 21.

Zaštita od rizika u faktoring poslovima

(1) Pod pojmom rizik podrazumijevaju se svi rizici kojima je društvo za faktoring izloženo ili bi moglo biti izloženo u svom poslovanju.

(2) Društvo koje obavlja poslove faktoringa mora imati razrađene politike i procedure za upravljanje rizikom koje obuhvataju identifikovanje, mjerenje ili procjenu te praćenje rizika, uključujući izvještavanje o rizicima kojima je društvo za faktoring izloženo ili bi moglo biti izloženo tokom svoga poslovanja te je obavezno da provodi redovne mjere upravljanja rizikom i u vezi s tim da postupa u skladu s pravilima poslovno-finansijske struke.

(3) Društvo za faktoring koje obavlja poslove faktoringa i koje je preuzelo pravo i obavezu evidencije, naplate i upravljanja potraživanjem, naročito je dužno u cilju zaštite rizika naplate potraživanja da:

a) ugovorom precizira da prodavac potraživanja ima obavezu slanja pismene obavijesti dužniku potraživanja o postojanju duga prema prodavcu potraživanja, kao i obavezu kupca-dužnika da preneseno potraživanje po osnovu ugovora o prijenosu potraživanja plati faktoru, izuzev ako se radi o skrivenom faktoringu iz člana 11. stav (2) ovog zakona,

b) prema potrebi procijenjuje kupca-dužnika potraživanja radi osiguranja naplate preuzimanjem bjanko mjenica sa mjeničnom izjavom dužnika o prihvatanju obaveze plaćanja duga u roku dospijeća i do visine fakturnog (prenesenog) iznosa ili do odobrenog faktoring limita,

c) prema potrebi procjenjuje kupca-dužnika potraživanja, kao i potrebu osiguranja prenesenog potraživanja kod osiguravajućeg društva.

Član 22.

Sprečavanje pranja novca

(1) Lica iz člana 14. ovog Zakona obavezna su u svom poslovanju poduzimati mjere i radnje propisane Zakonom o sprečavanju pranja novca i finansiranju terorističkih aktivnosti ("Službeni glasnik BiH", broj: 53/09).

(2) Lica iz člana 14. ovog Zakona obavezna su imati razrađene politike i procedure za otkrivanje i sprječavanje transakcija koje uključuju kriminalne aktivnosti, pranje novca ili aktivnosti koje podržavaju terorizam i poduzimati mjere na utvrđivanju identiteta svih lica sa kojima ulazi u poslovne odnose.

POGLAVLJE IV.

UGOVORI U DOMAĆEM FAKTORINGU

Član 23.

Forma i predmet ugovora

(1) Faktoring se može obavljati samo na osnovu ugovora zaključenog u pisanoj ili elektronskoj formi, između subjekata faktoringa.

(2) Ugovor o faktoringu predstavlja prenos postojećeg ili budućeg, cijelog ili djelimičnog, nedospjelog kratkoročnog novčanog potraživanja koje je nastalo iz osnova ugovora o prodaji robe ili pružanja usluga u proizvodnji, trgovini i uslugama kao i potraživanja nastala po osnovu izvođenja investicionih radova i izvoza

proizvoda i pruženih usluga, zaključenog između lica iz člana 3. stav (1) ovog Zakona.

(3) Buduće potraživanje može biti predmet faktoringa samo ukoliko sadrži elemente na osnovu kojih je moguće odrediti takvo potraživanje.

(4) Buduće potraživanje je dovoljno određeno ako je u ugovoru o faktoringu označeno ko će biti dužnik takvog potraživanja i koliki je iznos tog potraživanja.

(5) Odredba u ugovoru kojom se vrši prijenos budućeg potraživanja proizvodi pravno dejstvo momentom nastanka tog potraživanja.

(6) U smislu odredbi ovog zakona ugovor čiji predmet nije definiran u skladu sa članom 3. st. (1) i (2) ovog zakona, ne smatra se ugovorom o faktoringu.

(7) Ugovor o faktoringu se ne smatra ugovorom o kreditu ili zajmu u smislu propisa koji regulišu ovu oblast.

Član 24. Sadržaj ugovora

Ugovor o faktoringu obavezno sadrži sljedeće elemente:

- a) podatke o ugovornim stranama,
- b) vrstu faktoringa,
- c) osnov i podatke o potraživanju koje je predmet ugovora,
- d) iznos i način obračuna plaćanja i plaćanje otkupljenog potraživanja,
- e) iznos i obračun naknade faktorima,
- f) obračun kamate kao i naknade te ostalih troškova,
- g) obavezu obavještanja kupca dužnika o prijenosu potraživanja,
- h) evidencije i rokove realizacije odredbi iz ugovora,
- i) način rješavanja sporova,
- j) datum zaključivanja ugovora i
- k) potpise zakonskih zastupnika svake od ugovornih strana ili drugog lica ovlaštenog za potpisivanje ugovora ili punomoćnika ovih lica.

Član 25. Važenje ugovora i zabranjeni ugovori

(1) Ugovor o faktoringu prestaje da važi istekom roka na koji je zaključen, a ako nije zaključen na određeni rok, ne može prestati prije nego što sva prodana potraživanja ne budu naplaćena ili regresirana od strane prodavca potraživanja.

(2) Ugovori o faktoringu jednog prodavca potraživanja zaključeni sa različitim faktorima, a koji imaju za predmet prodaju istog potraživanja, zabranjeni su i svaki takav naknadno zaključen ugovor, ništavan je.

(3) Odredbe ugovora o faktoringu i općih uslova poslovanja prodavca potraživanja ili faktora koje predviđaju drugačije pravilo u odnosu na pravilo iz stava (1) ovog člana, ništavne su.

POGLAVLJE V PRODAJA POTRAŽIVANJA

Član 26. Prijenos potraživanja

(1) Prodavac na osnovu ugovora sa kupcem i primljenom narudžbom isporučuje robu i izdaje fakturu kupcu. Prodavac potraživanja popunjava zahtjev za faktoring uslugu koji, zajedno sa izdatom fakturom, narudžbom i otpremnicom-prijemnicom predaje faktoru na uvid. Nakon prijema zahtjeva i pregleda dokumentacije faktor utvrđuje vjerodostojnost dokumentacije i osnovanost potraživanja prodavca od kupca te prema potrebi procjenjuje bonitet i kreditnu sposobnost kupca kao dužnika u zavisnosti od vrste faktoringa koji se ugovara.

(2) Nakon procjene boniteta kupca-dužnika faktor izražava interes za otkup ponuđenog potraživanja, a zatim sa prodavcem zaključuje ugovor o faktoringu.

(3) Prodavac potraživanja je dužan da na dan potpisa ugovora dostavi faktoru dokumentaciju iz člana 6. stav (1) ovog Zakona koji se smatra datumom prijensa potraživanja na faktora.

(4) Faktor može zahtijevati od prodavca potraživanja da obezbijedi i izjavu dužnika da je primio fakturisanu robu i usluge, bez prigovora na njihove materijalne nedostatke.

(5) Za prijenos potraživanja sa prodavca potraživanja na faktora nije potreban pristanak dužnika, ali je prodavac potraživanja dužan obavijestiti kupca-dužnika o izvršenom prijenosu potraživanja na faktora ukoliko je to ugovorom predviđeno ili ukoliko se ne radi o neotvorenom (skrivenom), odnosno tihom faktoringu.

(6) Ugovor o faktoringu proizvodi dejstva i bez saglasnosti i izjave dužnika iz stava (4) ovoga člana, osim ako drugačije nije uređeno posebnim zakonom.

Član 27. (Obavještenje o prenosu potraživanja)

(1) Prodavac potraživanja je obavezan da, nakon zaključenog ugovora sa faktorom, u roku od pet dana od potpisa ugovora obavijesti kupca-dužnika o potpisanom ugovoru sa faktorom i njegovoj dužnosti da svoju obavezu u ugovorenom roku umjesto prodavcu plati faktoru.

(2) Ako ugovorom nije određeno ko obavještava dužnika o potpisanom ugovoru, onda će se smatrati da obavještenje o prijenosu potraživanja dužniku dostavlja prodavac potraživanja.

(3) Obavještenje o prijenosu potraživanja mora biti sačinjeno u pisanoj formi i sadržavati informacije o ugovoru o faktoringu i datumu potpisa ugovora, kao i podatke o faktoru kojem je kupac-dužnik obavezan izvršiti plaćanje prenesenog potraživanja, broj fakture ili faktura, iznos potraživanja, valuta plaćanja kao i instrukcije za plaćanje.

(4) Obavještenje se smatra dostavljenim ako je upućeno klasičnom (štampanom) korespondencijom, na elektronski ili neki drugi prikladan način iz kojeg se može nesumnjivo utvrditi identitet pošiljaoca, kao i dokaz datuma prijema obavještenja.

POGLAVLJE VI.
PLAĆANJE AVANSA I ISPLATA POTRAŽIVANJA U DOMAĆEM FAKTORINGU

Član 28.
Plaćanje avansa

(1) Faktor nakon zaključenja ugovora, isplaćuje prodavcu potraživanja avans u ugovorenom procentu od nominalne vrijednosti potraživanja.

(2) Iznos avansa utvrđuje se ugovorom za svako pojedinačno preneseno potraživanje.

(3) Avansna isplata koju na osnovu prijenosa potraživanja faktor isplaćuje prodavcu potraživanja, u skladu sa ugovorom o faktoringu i ovim zakonom, ne smatra se kreditom ili zajmom u smislu propisa Federacije i poslovnih običaja.

(4) Faktor je obavezan isplatiti avans prodavcu potraživanja u ugovorenom roku.

(5) U slučaju da faktor ne isplati avans u ugovorenom roku, prodavac potraživanja ima pravo na jednostrani raskid ugovora o faktoringu, o čemu je dužan odmah obavijestiti kupca-dužnika.

(6) Ako rok za uplatu avansa nije ugovoren onda se smatra da je ugovoreni rok za uplatu avansa tri dana, počev od datuma potpisivanja ugovora o prijenosu potraživanja.

Član 29.
(Isplata potraživanja dužnika faktoru)

(1) Faktura o izvršenoj isporuci ili izvršenoj usluzi, sa otpremnicom-prijemnicom ili drugim pisanim dokazima, kao i obavijest da je kupac-dužnik obaviješten o nastaloj obavezi, su vjerodostojne isprave u izvršenju postupka naplate potraživanja od kupca- dužnika.

(2) Nakon prijema obavještenja o prijenosu potraživanja na faktora iz člana 27. stav (1) ovog Zakona, dužnik je u obavezi da potraživanje isplati faktoru, osim ako do isplate potraživanja bude obaviješten, ili se može smatrati da je obaviješten o prvenstvenom pravu trećeg lica na naplatu prenesenog potraživanja. Isplatom potraživanja prodavcu potraživanja kupac-dužnik se ne oslobađa obaveza prema faktoru ako je prije isplate obaviješten o prijenosu potraživanja, a prodavac potraživanja mora bez odlaganja takvu isplatu prenijeti faktoru.

(3) Uz fakturu se dostavlja dokaz o osnovu prijenosa potraživanja i dokaz da je dužnik obaviješten o prodaji potraživanja.

POGLAVLJE VII.
EVIDENCIJA, NAPLATA, UPRAVLJANJE PRENESENIM POTRAŽIVANJIMA I
KORESPONDENCIJA U DOMAĆEM FAKTORINGU

Član 30.
Evidencija i upravljanje prenesenim potraživanjima

(1) Faktor obavještava prodavca potraživanja o realizaciji pojedinih odredbi ugovora o faktoringu i dostavlja mu isprave na knjiženje. Računovodstvenu obradu i

knjiženja subjekti provode na osnovu knjigovodstvenih isprava definiranih u članu 6. stav (1) ovog Zakona.

(2) Faktor i prodavac potraživanja su dužni da u svojim knjigovodstvima izvrše odgovarajuća knjiženja i izvrše arhiviranje dokumentacije i čuvaju istu u skladu sa računovodstvenim propisima.

(3) Faktor ima obavezu da vodi urednu i ažurnu evidenciju koju je dužan pokazati nadležnim organima u postupku nadzora nad obavljanjem poslova faktoringa.

(4) Faktor ima obavezu da savjesno upravlja otkupljenim potraživanjima, sa pažnjom dobrog privrednika.

(5) Subjekti u faktoring poslovima su obavezni da računovodstvene evidencije vrše u skladu sa odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH ("Službene novine Federacije BiH", broj: 83/09).

Član 31.

Naplata prenesenih potraživanja i korespondencija u faktoringu

(1) Potraživanja po osnovu ugovora o prijenosu potraživanja faktor naplaćuje u svoje ime i za svoj račun, osim u slučaju neotvorenog, odnosno skrivenog faktoringa kada prodavac potraživanja zadržava pravo cjelokupne realizacije naplate potraživanja u svoje ime i za račun faktora.

(2) Prodavac potraživanja je dužan da nakon izvršene naplate potraživanja od kupca-dužnika odmah, a najdalje u roku od tri dana, izvrši obaveze prema faktoru u skladu sa ugovorom o faktoringu.

(3) Faktor je dužan da nakon izvršene naplate potraživanja od kupca-dužnika odmah, a najdalje u roku od tri dana, isplatiti razliku fakture do punog iznosa prodavcu potraživanja, umanjenu za plaćeni avans kao i za ugovorenu faktoring kamatu na dati avans, proviziju i druge troškove, ukoliko nije drugačije ugovoreno.

(4) Korespondencija i način dostave dokumentacije između učesnika faktoringa podrazumijeva štampanu dokumentaciju koja se dostavlja putem telefaksa ili pošte, kao i elektronsku korespondenciju putem e- mail.

POGLAVLJE VIII PRAVA, OBAVEZE I ODGOVORNOSTI U POSTUPKU REALIZACIJE DOMAĆEG FAKTORINGA

Član 32.

Naknada kamata, zatezna kamata i drugi troškovi naplate potraživanja

(1) Ugovorom o faktoringu ugovara se iznos avansa, kamate za uplaćeni avans koje zaračunava faktor, provizija i troškovi faktora, kao i način plaćanja kamate i provizije.

(2) Zatezna kamata u slučaju faktoringa bez regresa pripada faktoru na preneseno potraživanje u slučaju kašnjenja u njegovoj isplati od strane kupca-dužnika i prodavcu potraživanja u slučaju faktoringa sa regresom, osim ako ugovorom o faktoringu nije drugačije predviđeno.

(3) Ako prodavac potraživanja ne prenese naplaćeni iznos od kupca-dužnika faktoru u roku iz člana 31. stav (2) ovog Zakona, zatezna kamata pada na teret prodavca potraživanja i teče od narednog dana propisanog roka navedenog člana.

(4) Ako faktor ne prenese preostali naplaćeni iznos od kupca-dužnika prodavcu potraživanja u roku iz člana 31. stav (3) ovog Zakona, zatezna kamata pada na teret faktora i teče od narednog dana propisanog roka navedenog člana.

Član 33. (Odgovornost prodavca potraživanja)

(1) Prodavac potraživanja je odgovoran faktoru za osnovanost i vrijednost potraživanja koja su predmet ugovora o faktoringu.

(2) Prodavac potraživanja uvijek garantuje faktoru da su prenesena potraživanja oslobođena zaloge, prigovora, tereta i ostalih prava trećih lica, odnosno da su po svim osnovama nesporna, čak i kada tako nije ugovoreno.

(3) U slučaju da su prenesena potraživanja opterećena zalogom, odnosno ako su na bilo koji način osporena od strane dužnika ili trećeg lica, a ugovorom o faktoringu nije isključena garancija prodavca potraživanja iz stava (2) ovog člana, faktor ima pravo regresa od prodavca potraživanja i u slučaju kada je ugovoren faktoring bez regresa.

Član 34. Zabrana prodaje i dalja prodaja potraživanja

(1) U slučaju kada je prodaja potraživanja zabranjena ugovorom između prodavca potraživanja i dužnika ili dužnikovim općim uslovima poslovanja, ovakva zabrana nema pravno djelovanje na prodaju potraživanja faktoru, koja je izvršena na osnovu ugovora o faktoringu i u skladu sa ovim zakonom, osim ako drugačije nije uređeno međunarodnim ugovorom.

(2) U slučaju da ugovorom o faktoringu nije drugačije definirano, smatra se da je dalja prodaja potraživanja sa društva za faktoring na drugo društvo za faktoring dozvoljena, a u skladu sa ostalim odredbama ovog zakona.

POGLAVLJE IX. MEĐUNARODNI FAKTORING I OBAVLJANJE MEĐUNARODNOG FAKTORINGA

Član 35. Međunarodni faktoring i tipovi međunarodnog faktoringa

(1) Međunarodni faktoring se definira kao finansijska usluga čiji predmet je kupoprodaja potraživanja nastalog po osnovu vanjskotrgovinskog poslovanja, a u skladu sa propisima koji regulišu vanjskotrgovinsko poslovanje.

(2) U zavisnosti od namjene međunarodnog faktoringa razlikuju se dva tipa faktoringa i to:

a) izvozni faktoring koji predstavlja finansijski posao putem kojeg domaći faktor vrši otkup i isplatu potraživanja od izvoznika-prodavca i dalje ga prodaje korespondentnom faktoru u zemlji uvoznika-kupca koji vrši naplatu i transfer na domaćeg izvoznog faktora u zemlji izvoznika u zemlji-prodavca,

b) uvozni faktoring predstavlja finansijski posao putem kojeg domaći faktor u ulozi korespondentnog faktora vrši naplatu potraživanja od uvoznika-kupca kao dužnika u roku dospelja i naplaćeno potraživanje transferira na izvoznog faktora u zemlji izvoznika-prodavca.

Član 36.

Sistemi u međunarodnom faktoringu

(1) Međunarodni faktoring može se obavljati:

- a) u jednofaktorskom sistemu kada domaći faktor preuzima obavezu da sam naplati potraživanje od dužnika čije je sjedište u inostranstvu,
- b) u dvofaktorskom sistemu kada domaći faktor prenosi potraživanje ili preuzima dugovanje od faktora sa sjedištem u inostranstvu u skladu sa uslovima iz ugovora o faktoringu i ovim zakonom.

(3) Ako je obavljanje posla faktoringa iz stava (1) tačka b) ovog člana uređeno na drugačiji način drugim zakonom, primjenjuju se odredbe ovog zakona.

Član 37.

Subjekti u međunarodnom faktoringu

(1) Subjekti u međunarodnom faktoringu su:

- a) prodavac- izvoznik robe koji svoje potraživanje od uvoznika – dužnika, koje je nastalo po osnovu ugovora o prodaji robe ili pružanja usluga, prenosi na izvoznog faktora u zemlji izvoznika,
- b) izvozni faktor u zemlji izvoznika kao kupac izvoznog potraživanja,
- c) uvozni faktor u zemlji uvoznika – kupca i dužnika kao korespondentni faktor,
- d) kupac (dužnik)- uvoznik.

(2) U obavljanju međunarodnog faktoringa subjekti međunarodnog faktoringa su dužni pridržavati se opštih pravila i rokova koje primjenjuju strukovna udruženja za međunarodni faktoring, naročito Factors Chain International, u daljem tekstu: FCI i International Factors Group, u daljem tekstu: IFG.

Član 38.

Obaveze domaćeg faktora u međunarodnom faktoringu

(1) Izvozni (domaći) faktor koji obavlja međunarodni faktoring u dvofaktorskom sistemu u obavezi je da:

- a) zaključi međufaktorski ugovor, koristeći međunarodno priznati i prihvaćeni pravni i tehnički okvir koji su razvila međunarodna strukovna udruženja, FCI i IFG,
- b) poduzme radnje i mjere poznavanja i praćenja stranke, u skladu sa propisima kojima se uređuje sprečavanje pranja novca i finansiranje terorizma.

(2) Međufaktorski ugovor, u smislu odredbi stava (1) tačka a) ovog člana, predstavlja ugovor između faktora sa sjedištem u Federaciji i faktora sa sjedištem u inostranstvu.

Član 39.

Prijenos potraživanja u izvoznom faktoringu

(1) Izvoznik-prodavac na osnovu ugovora o prodaji robe i primljene narudžbe od kupca-uvoznika isporučuje robu kupcu-uvozniku, izdaje izvoznu fakturu, popunjava i dostavlja zahtjev faktoringu za izvoznu faktoring uslugu koji zajedno sa narudžbenicom i otpremnicom predaje izvoznom faktoru na uvid.

(2) Nakon prijema zahtjeva i dokumentacije, izvozni faktor utvrđuje osnovanost i vjerodostojnost potraživanja prodavca-izvoznika prema kupcu-uvozniku, izražava interes za otkup ponuđenog potraživanja i prosljeđuje primljenu dokumentaciju izvoznog potraživanja uvoznom faktoru u zemlji kupca-uvoznika.

(3) Uvozni faktor je dužan provjeriti bonitet i kreditnu sposobnost kupca-uvoznika kao dužnika i odobriti pokriće tj. dati izjavu o odgovornosti za naplatu izvoznog potraživanja od uvoznika–dužnika.

Član 40.

Obavještenje izvoznog faktora o prenosu potraživanja i ugovor o dvofaktorskom faktoringu u međunarodnom faktoringu

(1) Izvozni faktor, nakon prijema odobrenja pokrića tj. izjave o odgovornosti za naplatu izvoznog potraživanja od uvoznika-dužnika, poziva izvoznika- prodavca da kompletira dokumentaciju u skladu sa članom 6. stav 1. ovog Zakona i pristupi zaključivanju ugovora o izvoznom faktoringu.

(2) Datum potpisivanja ugovora o prijenosu potraživanja između prodavca-izvoznika i izvoznog faktora smatra se datumom prijenosa potraživanja na izvoznog faktora.

(3) Izvozni faktor, nakon zaključenja ugovora o prijenosu potraživanja sa prodavcem-izvoznikom o prijenosu potraživanja na izvoznog faktora, dužan je obavijestiti korespondentnog uvoznog faktora u zemlji kupca-dužnika o potpisu ugovora sa prodavcem-izvoznikom, a zatim i sa njim zaključiti ugovor o dvofaktorskom faktoringu.

(4) Uvozni faktor je obavezan obavijestiti kupca-uvoznika o potpisanom međufaktorskom ugovoru sa izvoznim faktorom, kao i o njegovoj obavezi da u ugovorenom roku umjesto prodavcu-izvozniku preneseno potraživanje plati uvoznom faktoru.

(5) Ugovorom o faktoringu između izvoznika-prodavca i izvoznog faktoringa ugovara se iznos avansa od nominalne vrijednosti izvoznog potraživanja koji se isplaćuje prodavcu-izvozniku, kamata na isplaćeni avans koju zaračunava faktor-izvoznik, provizija i troškovi faktora, kao i način plaćanja kamate i provizije.

Član 41.

Isplata avansa, naplata i isplata potraživanja u izvoznom faktoringu

(1) Izvozni faktor nakon potpisivanja ugovora sa prodavcem-izvoznikom je obavezan isplatiti prodavcu-izvozniku ugovoreni iznos avansa u procentu od nominalne vrijednosti prenesenog izvoznog potraživanja u roku koji se definira ugovorom.

(2) Kupac-uvoznik kao dužnik na dan dospjeća izvoznog potraživanja je obavezan izvršiti plaćanje prema uvoznom faktoru.

(3) Uvozni faktor u roku dospjeća naplaćuje potraživanje od kupca-uvoznika i isto doznačuje izvoznom faktoru sa sjedištem u Federaciji, umanjeno za ugovorenu proviziju i troškove.

(4) Izvozni faktor je obavezan da nakon naplate potraživanja od uvoznog faktora isplati razliku izvozne fakture do punog iznosa umanjenu za avans, kamate, proviziju i druge troškove izvoznog faktora.

(5) Naplata i plaćanje prenesenih potraživanja i preuzetih dugovanja u međunarodnom faktoringu vrši se prema propisima kojima se uređuje devizno poslovanje.

Član 42.

Evidencija, upravljanje prenesenim potraživanjima i obavještanje izvoznog faktora o završetku izvoznog faktoringa

(1) Izvozni faktor ima obavezu da vodi urednu i ažurnu evidenciju, koju je dužan pokazati nadležnim organima u postupku nadzora nad obavljanjem poslova faktoringa.

(2) Izvozni faktor ima obavezu da savjesno upravlja prenesenim potraživanjima, sa pažnjom dobrog privrednika.

(3) Izvozni faktor obavještava prodavca-izvoznika o završenom izvoznom faktoringu i dostavlja mu knjigovodstvene isprave na knjiženje.

(4) Izvozni i uvozni faktor kao i prodavac-izvoznik provode adekvatna knjiženja u svojim knjigovodstvima, vrše arhiviranje dokumentacije i čuvaju je u skladu sa računovodstvenim propisima.

(5) Odredbe o odgovornosti prodavca potraživanja, zabrani prijenosa i dalji prijenos potraživanja iz čl. 33. i 34. ovog zakona, koje se odnose na domaći faktoring, primjenjuju se i na međunarodni faktoring.

(6) Odredbe o faktoringu i izvoznom međunarodnom faktoringu ovog Zakona shodno se primjenjuju i na uvozni međunarodni faktoring.

POGLAVLJE X OBRNUTI FAKTORING

Član 43.

(Pojam i predmet obrnutog faktoringa)

(1) Obrnuti faktoring je posebna vrsta faktoringa koji se ugovara između faktora i dužnika, čiji predmet je kupoprodaja postojećeg nedospjelog ili budućeg kratkoročnog novčanog dugovanja, nastalog po osnovu ugovora o prodaji robe ili pružanja usluga u zemlji i inostranstvu.

(2) U smislu odredbi ovog Zakona, obrnuti faktoring se vrši u skladu sa odredbama izmjena subjekata obligacije na dužničkoj strani, kojima su uređeni obligacioni odnosi po osnovu ugovora o preuzimanju duga ili ugovora o preuzimanju ispunjenja duga propisanih Zakonom o obligacionom odnosima.

(3) U obrnutom faktoringu za preuzimanje duga od strane faktora, dužnik je obavezan da obezbijedi saglasnost povjerioca, dok za preuzimanje ispunjenja duga nije obavezan tražiti saglasnost povjerioca.

(4) U obrnutom faktoringu faktor ima pravo naplate od dužnika u roku koji je definiran ugovorom o prodaji robe ili pružanja usluga.

(5) U obrnutom faktoringu ne mogu biti učesnici oni subjekti koji su definirani kao ugovorni organi u članu 3. stav 1. tač. a) i b) Zakona o javnim nabavkama Bosne i Hercegovine.

(6) Predmet obrnutog faktoringa ne može biti preuzimanje dugovanja kao i preuzimanje ispunjenja duga po osnovu prodaje robe ili usluga za lične, porodične ili potrebe domaćinstva odnosno bilo kakva prodaja za gotovinu.

(7) Na obrnuti faktoring shodno se primjenjuju odredbe ovog Zakona kojim je uređen faktoring.

POGLAVLJE XI.
NADZOR NAD OBAVLJANJEM POSLOVA FAKTORINGA

Član 44.
(Nadzorni organi)

(1) Nadzor nad poslovanjem društava za faktoring vrši se radi provjere usklađenosti poslovanja društava za faktoring sa ovim Zakonom i propisima donesenim na osnovu ovog Zakona te drugim zakonima kojima se uređuje poslovanje društava za faktoring, propisima donesenim na osnovu tih zakona kao i vlastitim pravilima, standardima i pravilima struke.

(2) Nadzor nad obavljanjem poslova faktoringa kod društava za faktoring vrši Ministarstvo - Finansijska policija (u daljem tekstu: „nadzorni organ“).

(3) Nadzor nad bankama koje obavljaju poslove faktoringa vrši Agencija za bankarstvo FBiH (u daljem tekstu: „nadzorni organ“).

(4) Nadzor nad poslovanjem društava za faktoring mogu obavljati i druga nadzorna tijela u skladu sa ovlaštenjima na osnovu zakona u okviru svog djelokruga poslovanja.

Član 45.
(Način obavljanja nadzora)

(1) Nadzor nad društvima za faktoring nadzorni organi obavljaju na sljedeći način:

1) Prikupljanjem i analizom izvještaja i informacija, kontinuiranim praćenjem poslovanja društava za faktoring, koje su na osnovu odredbi ovog zakona i odredbi drugih zakona obavezni dostavljati nadzornim organima,

2) Obavljanjem direktnog nadzora nad poslovanjem društava za faktoring,

3) Izricanjem mjera nadzora u skladu sa ovim zakonom.

(2) Nadzorni organi će pravilnikom bliže propisati uslove i način provođenja nadzora, izricanja mjera nadzora te obaveze organa društava za faktoring tokom i nakon nadzora kojeg obavljaju nadzorni organi iz člana 44. st. (2) i (3) ovog zakona.

Član 46.
(Izvještavanje nadzornih organa)

(1) Društvo za faktoring je dužno izvještavati nadzorne organe u skladu sa odredbama ovog Zakona i propisima donesenim na osnovu ovog zakona.

(2) Društvo za faktoring je dužno bez odgađanja obavijestiti nadzorne organe o:

1) svim izvršenim promjenama podataka koji se upisuju u sudski registar,
2) sazivanju skupštine i svim odlukama donesenim na skupštini,
3) dioničarima i vlasnicima udjela društva za faktoring te sticanju i izmjeni strukture vlasništva društva za faktoring,

4) ugroženosti likvidnosti ili solventnosti društva, i

5) nastanku okolnosti za prestanak važenja odobrenja za obavljanje poslova faktoringa ili razloga za oduzimanje tog odobrenja.

(3) Nadzorni organi mogu pravilnikom propisati sadržaj izvještaja iz stava (2) ovog člana, kao i način i rokove izvještavanja.

(4) Društvo za faktoring je dužno na zahtjev nadzornog organa dostaviti i informacije o svim pitanjima važnim za provođenje nadzora ili za izvršavanje ostalih zadataka iz nadležnosti nadzornih organa.

Član 47. (Mjere nadzora)

(1) Mjere nadzora nad društvom za faktoring, prema ovom zakonu, su:

- 1) otklanjanje nezakonitosti i nepravilnosti,
- 2) određivanje dodatnih mjera,
- 3) oduzimanje odobrenja za obavljanje poslova faktoringa,
- 4) odlučivanje o razlozima za stečaj društva za faktoring,
- 5) podnošenje prijedloga za pokretanje prekršajnog postupka.

Član 48. (Rješenje o otklanjanju nezakonitosti i nepravilnosti)

(1) Nadzorni organ donosi rješenje o otklanjanju nezakonitosti i nepravilnosti ako prilikom obavljanja nadzora nad društvom za faktoring utvrdi da:

- 1) u izboru uprave ili nadzornog odbora nisu primijenjene odredbe zakona o privrednim društvima,
- 2) društvo za faktoring ne ispunjava uslove za obavljanje poslova faktoringa,
- 3) društvo za faktoring obavlja djelatnosti koje prema ovom zakonu ne smije obavljati,
- 4) društvo za faktoring krši pravila o upravljanju rizicima,
- 5) društvo za faktoring krši pravila o vođenju poslovnih knjiga i izradi finansijskih izvještaja odnosno reviziji finansijskih izvještaja,
- 6) društvo za faktoring krši obavezu izvještavanja,
- 7) društvo za faktoring krši druge odredbe ovoga zakona ili na osnovu njega donesenih propisa, odnosno odredbe drugih zakona kojima se uređuje poslovanje društava za faktoring,

(2) Rješenjem iz stava 1. ovoga člana nadzorni organ određuje rok za otklanjanje nezakonitosti i nepravilnosti.

(3) Rješenje iz stava 1. ovoga člana je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Član 49. (Izveštaj o otklanjanju nezakonitosti i nepravilnosti)

(1) Društvo za faktoring dužno je, u roku koji odredi nadzorni organ, rješenjem iz člana 48. stav (1) ovog zakona otkloniti utvrđene nezakonitosti i nepravilnosti te u roku koji odredi nadzorni organ, dostaviti izvještaj u kojem su opisane mjere za otklanjanje nezakonitosti i nepravilnosti. Uz Izvještaj moraju biti priloženi dokumenti i drugi dokazi iz kojih se može nedvojbeno utvrditi da su otklonjene utvrđene nezakonitosti i nepravilnosti.

(2) Ako iz izvještaja iz stava (1) ovoga člana i priloženih dokaza proizlazi da su nezakonitosti i nepravilnosti otklonjene, nadzorni organ donosi rješenje kojim utvrđuje da su nezakonitosti i nepravilnosti otklonjene. Nadzorni organ može prije donošenja rješenja obaviti ponovni pregled poslovanja u obimu potrebnom da bi se utvrdilo da li su nezakonitosti i nepravilnosti otklonjene.

(3) Ako je izvještaj nepotpun odnosno ako iz izvještaja i priloženih dokaza ne proizlazi da su utvrđene nezakonitosti i nepravilnosti otklonjene, nadzorni organ će društvu za faktoring rješenjem naložiti dopunu izvještaja te odrediti rok za dopunu.

(4) Nadzorni organ je dužan rješenje iz stava (2), odnosno (3) ovog člana donijeti u roku od trideset dana nakon prijema izvještaja o otklanjanju nezakonitosti i nepravilnosti, a u protivnom se smatra da su nezakonitosti i nepravilnosti uklonjene.

(5) Ako su rješenjem nadzornog organa određene dodatne mjere iz člana 50. ovoga zakona, odredbe ovoga člana koje se odnose na otklanjanje nezakonitosti i nepravilnosti te na izvještaj o uklanjanju nezakonitosti i nepravilnosti, odnose se i na provođenje dodatnih mjera te na obavještanje o provođenju dodatnih mjera.

Član 50.

(Dodatne mjere o otklanjanju nezakonitosti i nepravilnosti)

(1) Ako nadzorni organ prilikom obavljanja nadzora utvrdi da društvo za faktoring teže krši pravila o upravljanju rizikom, rješenjem o otklanjanju nezakonitosti i nepravilnosti može odrediti i sljedeće dodatne mjere:

- 1) naložiti upravi društva za faktoring da prihvati plan mjera radi osiguranja solventnosti društva za faktoring;
- 2) naložiti upravi društva za faktoring i nadzornom odboru sazivanje skupštine društva za faktoring te predlaganje odgovarajućih odluka, kao što su:
 - odluka o povećanju osnovnog kapitala društva za faktoring,
 - odluka o povećanju osnovnog kapitala iz dobiti društva za faktoring;
- 3) zabraniti društvu za faktoring sklapanje novih ugovora o faktoringu u pojedinim ili svim poslovima faktoringa;
- 4) zabraniti društvu za faktoring obavljanje poslova faktoringa određenim osobama;
5. zabraniti društvu za faktoring sklapanje poslova s pojedinim dioničarima, članovima uprave, članovima nadzornog odbora, osobama koje su s društvom za faktoring povezane osobe;
- 6) naložiti upravi društva za faktoring donošenje ili provedbu mjera radi:
 - poboljšanja postupaka upravljanja rizicima,
 - poboljšanja postupka naplate dospjelih potraživanja društva za faktoring,
 - ispravnog vrednovanja bilansnih i vanbilansnih stavki,
 - poboljšanja informacionog sistema,
 - druge mjere nužne radi realizacije solventnosti društva za faktoring;
7. zabraniti odnosno ograničiti faktoring društvu raspolaganje imovinom kojom upravlja društvo za faktoring.

(2) Društvo za faktoring teže krši pravila o upravljanju rizikom ako:

- 1) mu je ugrožena likvidnost,
- 2) nije organizovalo poslovanje, odnosno ne vodi poslovne knjige, poslovnu dokumentaciju te druge administrativne i poslovne evidencije na način da je moguće u bilo kojem trenutku provjeriti posluje li u skladu sa ovim Zakonom,
- 3) ne donese mjere i ne odredi pravila odgovarajućeg vrednovanja bilansnih i vanbilansnih stavki, odnosno ako te stavke vrednuje suprotno odredbama zakona, odnosno na osnovu njega donesenih propisa,
- 4) obavlja djelatnosti koje prema ovom zakonu ne smije obavljati,
- 5) krši obavezu pravovremenog i korektnog izvještavanja, određenu ovim zakonom, odnosno na osnovu njega donesenih propisa,
- 6) zaključuje prividne poslove u namjeri netačnog iskazivanja finansijskog stanja.

(3) Nadzorni organ će naložiti nadzornom odboru društva za faktoring razrješenje dužnosti člana uprave i imenovanje novog člana odnosno novih članova uprave u sljedećim slučajevima:

- 1) ako društvo za faktoring nije postupilo u skladu sa rješenjem o otklanjanju nezakonitosti i nepravilnosti, odnosno
- 2) ako uprava društva za faktoring nije provela dodatne mjere iz stava (1) ovoga člana koje je odredio nadzorni organ, odnosno
- 3) ako društvo za faktoring ponovo krši obavezu pravovremenog i tačnog izvještavanja odnosno obavještavanja nadzornog organa ili ometa nadzorni organ u obavljanju nadzora.

POGLAVLJE XII. POSTUPAK NADZORA

Član 51.

(Ovlaštena lica za poslove nadzora)

(1) Nadzor iz člana 45. stav (1) tačke 1) ovog zakona obavljaju zaposlenici nadzornog organa (u daljem tekstu: ovlaštena lica po zaposlenju).

(2) Nadzor iz člana 45. stava (1) tačke 2) ovog zakona obavljaju zaposlenici nadzornog organa na osnovu ovlaštenja nadzornog organa (u daljem tekstu: ovlaštena lica).

(3) Izuzetno, za obavljanje zadataka u vezi s direktnim nadzorom poslovanja društva za faktoring, nadzorni organ može ovlastiti ovlaštenog revizora, revizorsko društvo ili druga stručno osposobljena lica.

(4) Lica iz stava (3) ovoga člana imaju ista ovlaštenja i odgovornosti kao i ovlaštena lica nadzornog organa pri obavljanju zadataka povezanih s direktnim nadzorom poslovanja društva za faktoring za koje ih je ovlastio nadzorni organ.

Član 52.

(Obim nadzora)

(1) Društvo za faktoring dužno je ovlaštenom licu omogućiti nadzor svih poslovnih knjiga, spisa i druge dokumentacije.

(2) Društvo za faktoring dužno je, na zahtjev nadzornog organa, dostaviti računovodstvenu dokumentaciju, odnosno kopije evidencija, odnosno drugih poslovnih knjiga i dokumentacije.

(3) Članovi uprave i zaposlenici društva za faktoring dužni su na zahtjev ovlaštenog lica, dati izvještaje i informacije o svim poslovima neophodnim za obavljanje nadzora.

(4) Ovlašteno lice može obaviti i nadzor nad poslovanjem pravnih lica povezanih s društvom za faktoring ako je to nužno radi potpunijeg pregleda poslovanja društva za faktoring.

Član 53.

(Izvještaji i informacije o izvršenom nadzoru)

(1) Nadzorni organ može od društva za faktoring, pravnog lica povezanog s društvom za faktoring ili drugih pravnih lica zatražiti informacije o svim poslovima koji

su s obzirom na svrhu pojedinog nadzora bitne za procjenu poštivanja odredbi Zakona i na osnovu njega donesenih propisa.

(2) Izvještaj i informacije iz stava (1) ovog člana nadzorni organ može zatražiti i od članova uprave i lica zaposlenih kod društva za faktoring, pravnih lica povezanih s društvom za faktoring ili drugih pravnih osoba.

(3) Nadzorni organ može lica iz stava (2) ovoga člana pozvati da o poslovima iz stava (1) ovoga člana u roku koji ne smije biti kraći od tri dana daju usmenu izjavu ili sastave pisani izvještaj.

Član 54.

(Direktni nadzor poslovanja društva za faktoring)

(1) Društvo za faktoring, pravno lice povezano s društvom za faktoring ili druga pravna lica dužni su na zahtjev ovlaštenog lica nadzornog organa, omogućiti obavljanje nadzora poslovanja u svom sjedištu kao i u drugim prostorijama u kojima obavljaju djelatnosti i poslove u vezi s kojima nadzorni organ provodi nadzor.

(2) Društvo za faktoring, pravno lice povezano s društvom za faktoring ili druga pravna lica dužni su na zahtjev ovlaštenog lica nadzornog organa, omogućiti pregled poslovnih knjiga, poslovne dokumentacije i administrativnih, odnosno poslovnih evidencija u obimu nužnom za obavljanje pojedinog nadzora, odnosno u obimu određenom zakonom kojim se uređuje pojedini nadzor.

(3) Društvo za faktoring, pravno lice povezano s društvom za faktoring ili drugo pravno lice dužni su na zahtjev ovlaštenog lica nadzornog organa, staviti na raspolaganje ili dostaviti računovodstvenu dokumentaciju, ili fotokopije evidencija, odnosno drugih poslovnih knjiga i dokumentacije i administrativnih odnosno poslovnih evidencija u papirnatom obliku ili u obliku elektroničkog zapisa na mediju i u obliku koji zahtijeva ovlašteno lice. Društvo za faktoring dužno je ovlaštenom licu osigurati pristup sistemu za upravljanje bazama podataka kojima se koristi društvo za faktoring, u svrhu provođenja nadzora potpomognutog računskim programima.

(4) Nadzorni organ je dužan nadzor poslovanja obavljati na način da u većoj mjeri ne ometa normalno poslovanje društva za faktoring, pravnih lica povezanih s društvom za faktoring ili drugih pravnih lica u skladu sa predmetom pojedinog nadzora.

Član 55.

(Obavijest o direktnom nadzoru poslovanja)

(1) Nadzorni organ je dužan obavijest o direktnom nadzoru poslovanja dostaviti društvu za faktoring, pravnom licu povezanom s društvom za faktoring ili drugom pravnom licu najkasnije osam dana prije početka direktnog nadzora. Obavijest o direktnom nadzoru sadrži predmet nadzora te informacije o tome što društvo za faktoring, pravno lice povezano s društvom za faktoring ili drugo pravno lice trebaju pripremiti ovlaštenim licima za potrebe obavljanja direktnog nadzora.

(2) Izuzetno od odredbe iz stava (1) ovog člana, ovlašteno lice može dostaviti obavijest o direktnom nadzoru najkasnije uoči početka obavljanja direktnog nadzora.

Član 56.

(Uslovi za obavljanje direktnog nadzora)

(1) Društvo za faktoring, pravno lice povezano s društvom za faktoring ili drugo pravno lice dužni su ovlaštenim licima osigurati odgovarajuće prostore, u kojima mogu neometano i bez prisutnosti drugih osoba obavljati direktni nadzor nad poslovanjem društva za faktoring.

(2) Društvo za faktoring, pravno lice povezano s društvom za faktoring ili drugo pravno lice dužni su omogućiti da tokom direktnog nadzora u prostorima iz stava (1) ovoga člana budu prisutne i ovlaštene osobe društva za faktoring, pravnog lica povezanog s društvom za faktoring ili drugog pravnog lica, koje na zahtjev ovlaštenog lica nadzornog organa mogu dati odgovarajuća objašnjenja u vezi s poslovnim knjigama, poslovnom dokumentacijom, poslovnim događajima te administrativnim, odnosno poslovnim evidencijama, koje su predmet nadzora.

Član 57.

(Uslovi za pregled elektronski vođenih poslovnih knjiga i evidencija)

(1) Društvo za faktoring, pravno lice povezano s društvom za faktoring ili drugo pravno lice koji podatke obrađuje pomoću kompjutera ili vodi svoje poslovne knjige ili drugu evidenciju pomoću kompjutera dužni su, na zahtjev ovlaštenog lica, osigurati uslove i primjerena pomoćna sredstva za pregled poslovnih knjiga i evidencija te mogućnost ispitivanja da li su kompjuterom obrađeni podaci obrađeni na primjeren način.

(2) Društvo za faktoring, pravno lice povezano s društvom za faktoring ili drugo pravno lice dužni su ovlaštenom licu predati dokumentaciju iz koje se transparentno vidi potpuni opis rada računovodstvenog sistema. Iz dokumentacije moraju biti transparentni podsistemi i datoteke računovodstvenog sistema. Dokumentacija mora omogućiti ovlaštenoj osobi uvid u:

1. programsko rješenje,
2. postupke obrade kompjuterom obrađenih podataka,
3. kontrole koje osiguravaju pravilnu obradu podataka i
4. kontrole koje osiguravaju čuvanje povjerljivosti, integriteta i raspoloživosti podataka.

Član 58.

(Nalazi nadzora)

(1) Nakon obavljenog nadzora poslovanja društva za faktoring, ovlaštena lica sastavljaju zapisnik o obavljenom nadzoru koji su dužne dostaviti društvu za faktoring.

(2) Na zapisnik o obavljenom nadzoru društvo za faktoring ima pravo prigovora subjektu nadzora u roku od 8 dana od dana prijema zapisnika.

Član 59.

(Rješenje za otklanjanje nepravilnosti)

Kada nadzorni organ prilikom obavljanja nadzora utvrdi nepoštivanje odredbi ovoga Zakona odnosno na osnovu njega donesenih propisa te drugih propisa kojima se uređuje poslovanje društava za faktoring, nadziranom društvu za faktoring, pravnom licu povezanom s društvom za faktoring ili drugom pravnom licu rješenjem

će se naložiti otklanjanje nepravilnosti, odnosno naložiće mu se da poduzme, odnosno da ne poduzima određene radnje (otklanjanje nepravilnosti).

Član 60. (Sadržaj rješenja za otklanjanje nepravilnosti)

Rješenje za otklanjanje nepravilnosti mora sadržavati:

- 1) tačan opis nepoštivanja odredbe zakona čije se otklanjanje nalaže,
- 2) rok u kojem nadzirano društvo za faktoring, pravno lice povezano s društvom za faktoring ili drugo pravno lice, mora otkloniti nepravilnosti i podnijeti izvještaj o otklanjanju nepravilnosti,
- 3) način otklanjanja nepravilnosti u slučaju kada nadzorni organ naloži nadziranom društvu za faktoring, odnosno pravnom licu povezanom s društvom za faktoring ili drugom pravnom licu, da nepravilnosti otkloni na određeni način,
- 4) dokumente odnosno dokaze o otklanjanju nepravilnosti u slučaju kada nadzorni organ naloži da nadzirano društvo za faktoring, odnosno pravno lice povezano s društvom za faktoring ili drugo pravno lice, predoči određene dokumente odnosno druge dokaze.

Član 61. (Predočavanje izvještaja ovlaštenog revizora o otklanjanju nepravilnosti)

Kada nadzorni organ utvrdi nepravilnosti u vođenju poslovnih knjiga, odnosno administrativnih i drugih evidencija koje je društvo za faktoring dužno voditi, odnosno ako nadzorni organ utvrdi veće nepravilnosti u poslovanju društva za faktoring, može društvu za faktoring rješenjem naložiti da i o otklanjanju nepravilnosti predoči izvještaj s pozitivnim mišljenjem ovlaštenog revizora o tome da su utvrđene nepravilnosti otklonjene.

Član 62. (Odgovornost za štetu)

Ovlaštena lica ne odgovaraju za štetu koja nastane prilikom obavljanja dužnosti u okviru ovoga zakona, kao i zakona kojima su definirani nadzorni organi, osim ako se dokaže da prilikom obavljanja dužnosti nisu postupali sa pažnjom dobrog stručnjaka, odnosno da su određenu radnju učinili ili propustili učiniti namjerno ili grubom nepažnjom.

Član 63. (Nadzor nad drugim licima)

(1) Nadzorni organ je ovlašten provoditi i nadzor nad drugim licima koja, osim drugih djelatnosti ili kao jedinu djelatnost, obavljaju poslove faktoringa bez odobrenja Ministarstva.

(2) Ako nadzorni organ, prema podacima kojima raspolaže utvrdi da lica obavljaju poslove faktoringa bez odobrenja Ministarstva, tim licima će se zabraniti obavljanje navedenih poslova.

(3) U slučaju iz stava (1) ovoga člana, nadzorni organ prethodno može obaviti nadzor u skladu sa odredbama ovoga zakona kako bi utvrdio obavlja li to lice poslove faktoringa.

POGLAVLJE XIII.
POVJERLJIVI PODACI

Član 64.
(Povjerljivi podaci)

Povjerljivi podaci su svi podaci, činjenice i okolnosti koje je društvo za faktoring saznalo na osnovu pružanja usluga klijentima, odnosno ostalim stranama ugovora o faktoringu.

Član 65.

(1) Članovi organa društva za faktoring, dioničari, odnosno vlasnici poslovnih udjela društva za faktoring, zaposlenici društva za faktoring i druga lica koje zbog prirode poslova koje obavljaju s društvom za faktoring ili za društvo za faktoring, imaju na bilo koji način pristup podacima iz člana 64. ovoga zakona, ne smiju te podatke saopćavati trećim licima, iskoristiti ih protiv interesa društva za faktoring i njegovih klijenata ili omogućiti da ih koriste treća lica.

(2) Obaveza društva za faktoring u vezi sa čuvanjem povjerljivih podataka ne odnosi se na sljedeće slučajeve:

- 1) ako se klijent ili treće lice pismeno izričito saglasi da se određeni povjerljivi podaci mogu saopćiti,
- 2) ako to omogućava ostvarenje interesa društva za faktoring za dalju prodaju i/ili prijenos predmeta faktoringa,
- 3) ako se povjerljivi podaci saopćavaju nadzornom organu ili drugom organu za potrebe nadzora, a u okvirima njihove nadležnosti,
- 4) ako se povjerljivi podaci razmjenjuju unutar grupe finansijskih institucija definiranih u skladu sa zakonom kojim se uređuju uslovi za osnivanje, poslovanje i prestanak rada finansijskih institucija te pružanje bankarskih i/ili finansijskih usluga, a radi upravljanja rizicima,
- 5) ako se povjerljivi podaci saopćavaju pravnom licu koje je osnovano radi prikupljanja i pružanja podataka o bonitetu pravnih i fizičkih lica, i to u skladu sa posebnim zakonom,
- 6) ako se povjerljivi podaci razmjenjuju između finansijskih institucija, a tiču se klijenata koji nisu ispunili svoju dospjelu obavezu u roku, a povjerljivi podaci se saopćavaju pravnom licu koje je osnovano radi prikupljanja i razmjene ovih podataka, i to u skladu sa zakonima primjenjivim na tu djelatnost,
- 7) ako je saopćavanje povjerljivih podataka nužno za prikupljanje i utvrđivanje činjenica u kaznenom postupku i postupku koji mu prethodi, pod uslovom da to pismeno zatraži ili naloži nadležni sud,
- 8) ako je saopćavanje povjerljivih podataka potrebno za provođenje izvršenja ili stečaja nad imovinom klijenta, ostavinskog ili drugog imovinskopravnog postupka, a to pisano zatraži ili naloži nadležni sud ili notar u obavljanju poslova koji su im povjereni na osnovu zakona,
- 9) ako interesi ili obaveze društva za faktoring, klijenta ili drugog subjekta faktoringa zahtijevaju saopćavanje povjerljivih podataka u svrhu razjašnjenja međusobnog pravnog odnosa između tih lica u sudskom postupku, arbitražnom postupku ili postupku mirenja,
- 10) ako se povjerljivi podaci saopćavaju subjektu zaduženom za sprečavanje pranja novca, a na osnovu zakona kojim se reguliše sprječavanje pranja novca i finansiranje terorizma,

11) ako se povjerljivi podaci saopćavaju subjektu zaduženom za sprečavanje korupcije i organizovani kriminal, a na osnovu zakona kojim se reguliše sprečavanje korupcije i organizovanog kriminala,

12) ako su povjerljivi podaci potrebni poreznim tijelima u postupku koji ona provode u okviru svojih zakonskih ovlaštenja, a saopštavaju se na njihov pismeni zahtjev,

13) davanje podataka društvima za osiguranje u postupku osiguranja potraživanja društva za faktoring,

14) davanje podataka pri sklapanju pravnih poslova koji imaju učinak osiguranja potraživanja društva za faktoring kao što su bankarske garancije i drugi slični poslovi,

15) davanje podataka, uz pisanu saglasnost uprave društva za faktoring, vlasniku udjela tog društva za faktoring, licu koje namjerava steći udio u tom društvu za faktoring, licu kojem se pripaja ili s kojim se spaja društvo za faktoring, pravnom licu koje namjerava preuzeti društvo za faktoring kao i revizorima, pravnim i drugim stručnim licima ovlaštenim od strane vlasnika udjela ili potencijalnog vlasnika,

16) ako je to propisano drugim zakonima.

(3) Obaveza čuvanja povjerljivih podataka postoji za lica iz stava (1) ovoga člana i nakon prestanka njihova rada u društvu za faktoring, odnosno nakon prestanka svojstva dioničara, vlasnika udjela ili članstva u organima društva za faktoring, kao i nakon prestanka ugovornog odnosa o obavljanju poslova za društvo za faktoring.

Član 66.

(Prikupljanje, vođenje i upotreba povjerljivih podataka)

(1) Društva za faktoring prikupljaju, obrađuju, čuvaju, dostavljaju i upotrebljavaju povjerljive podatke iz član 64. ovoga zakona u skladu sa propisima kojima se uređuju zaštita ličnih podataka i ostalim propisima o zaštiti podataka.

(2) Nadzorni organi, sudovi, drugi nadzorni organi te druga lica iz člana 65. stava (2) ovog zakona dužni su koristiti se povjerljivim podacima do kojih su došli na osnovu člana 65. ovog zakona isključivo u svrhu za koju su dati te ih ne smiju saopćiti trećim licima ili im omogućiti da ih doznaju i iskoriste, osim u slučajevima propisanim zakonom.

POGLAVLJE XIV. KAZNENE ODREDBE

Član 67.

(1) Novčanom kaznom od 5.000,00 KM do 15.000,00 KM kaznit će se za prekršaj banka i privredno društvo, kao faktor, ako:

a) obavlja poslove faktoringa suprotno uslovima propisanim ovim zakonom (čl. 16. ovog zakona),

b) postupi suprotno odredbi iz člana 19. ovog zakona,

c) ne postupi u skladu sa članom 21. ovog zakona u cilju zaštite od rizika u faktoring poslovima,

d) ako ugovor o faktoringu nije sastavljen u skladu sa odredbama ovog zakona,

e) ne vodi urednu i ažurnu evidenciju ili istu ne pokaže na zahtjev prodavca potraživanja ili u postupku nadzora nad obavljanjem poslova faktoringa (član 30. ovog zakona),

f) nakon izvršene naplate potraživanja od kupca-dužnika ne postupi u skladu sa članom 31. ovog zakona,

g) obavlja poslove faktoringa u međunarodnom dvofaktorskom sistemu suprotno uslovima propisanim ovim zakonom (član 35. ovog zakona),

h) ne postupa u skladu sa čl. 38., 39., 40., 41. i 42. ovog zakona,

i) obavlja poslove obrnutog faktoringa suprotno odredbama propisanim u članu 43. ovog zakona,

j) ne dostavi izvještaj nadzornom organu prema odredbama člana 49. ovog zakona,

k) ne postupi u skladu sa odredbama iz člana 66. st. (1) i (2) ovog zakona.

(2) Za radnje iz stava (1) ovog člana kaznit će se za prekršaj i odgovorno lice u banci i privrednom društvu novčanom kaznom od 1.500,00 KM do 3.000,00 KM.

POGLAVLJE XV.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 68.

(1) Društva koja su registrovana za obavljanje poslova faktoringa prije stupanja na snagu ovog zakona dužna su svoje poslovanje uskladiti sa odredbama ovog zakona podnošenjem zahtjeva iz člana 17. stav (3) Ministarstvu, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

(2) Društva koja obavljaju poslove faktoringa, osnovana prije stupanja na snagu ovog zakona, nemaju obavezu dostavljanja izjave iz člana 17. stav (4) tačka 6) ovog zakona, već dostavljaju dokaz o ispunjenosti uslova iz člana 16. stav (2), a u roku od trideset dana od isteka roka iz stava (1) ovog zakona.

3) Ako društva za obavljanje faktoring poslova ne postupe u roku i na način određen odredbama st. (1) i (2) ovog člana dužna su prestati obavljati poslove faktoringa i djelatnost faktoringa brisati iz sudskog registra.

(3) Odredbe čl. 15.–20. ovog zakona ne primjenjuju se na subjekte koje je Bosna i Hercegovina i entiteti osnovali posebnim zakonom radi finansiranja izvoza, a koji poslovanje obavljaju u skladu sa tim posebnim zakonom.

Član 69.

(1) Propisi iz čl. 17. stav (10), 45. stav (2) i 46. stav (3) ovog zakona donijet će se najkasnije u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

(2) Registar društava za faktoring uspostaviti će se u roku od 120 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

(3) Odredbe ovog zakona ne primjenjuju se na ugovore o faktoringu zaključene prije stupanje na snagu ovog zakona.

Član 70.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

OBRAZLOŽENJE

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavi osnov za donošenje Zakona o faktoringu je u članu III. 1. tačka c. koji je izmijenjen amandmanima VIII, LXXXIX i CVI i članu IV A 20. (1) d) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, prema kojima je u isključivoj nadležnosti Federacije Bosne i Hercegovine donošenje propisa o finansijama, a Parlament Federacije BiH uz ostala ovlaštenja predviđena Ustavom, odgovoran je za donošenje zakona o vršenju dužnosti u federalnoj vlasti.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ovaj zakon se predlaže u cilju poboljšanja poslovnog okruženja, održavanja makroekonomske stabilnosti i ublažavanja nelikvidnosti, kao i daljeg razvoja finansijskog tržišta, jer faktoring kao oblik naplate potraživanja može da bude značajna zamjena proceduralno komplikovanim bankarskom kreditu.

Današnje robno-novčane odnose odlikuje dinamičnost, veliki broj učesnika i prometa roba, a time i novca kao platežnog sredstva u plaćanju obaveza i potraživanja, kao i nelikvidnost kao posljedica nemogućnosti plaćanja preuzetih obaveza. Veoma bitna karakteristika savremenih robno-novčanih odnosa je postojanje savremenih finansijskih instrumenata koji omogućavaju izmirivanje obaveza i naplate potraživanja izvan klasičnih konvencionalnih kreditnih aranžmana.

Pored postojanja savremenih načina izmirivanja obaveza i naplate potraživanja bez posredstva novca kao prometnog sredstva kao što su asignacije obaveza, cesije potraživanja i kompenzacije međusobnih obaveza i potraživanja, u novije vrijeme veliki značaj se pridaje faktoringu kao savremenijem obliku finansiranja obrtnih sredstava, koji zbog svoje funkcionalnosti ima značajne prednosti nad klasičnim konvencionalnim i administrativno zahtjevnim kreditnim aranžmanima.

U tom smislu faktoring poslovi su savremeni nekonvencionalni odgovor na rastuće potrebe proizvodnje i izvoza za obrtnim sredstvima s jedne, kao i brojna ograničenja klasičnog kreditiranja sa druge strane.

S obzirom na izraženu rastuću nelikvidnost naše privrede s jedne strane i značajno zaostajanje naše zemlje u razvijenosti infrastrukture za pružanje faktoring usluga s druge strane, to je neophodno adekvatno zakonsko uređenje ove oblasti u cilju rasta proizvodnje, izvoza i poboljšanja likvidnosti, a zatim i povećanja kapaciteta i konkurentnosti subjekata.

Nacrt zakona o faktoringu će preduzećima u Federaciji BiH omogućiti lakši pristup izvorima finansiranja. Donošenjem ovog zakona trebalo bi da se olakša poslovanje i ubrza protok novca, a samim tim se jačaju privreda i finansijska tržišta Federacije BiH.

Faktori pružaju finansiranje čak i u slučajevima da banke to ne žele, jer se faktori usmjeravaju na ispitivanje kreditne sposobnosti dužnika, strane koja treba da plati fakture za robu ili usluge koje je ispostavio prodavac.

Primjenom faktoringa preduzeća će moći svoja potraživanja da pretvore u likvidna sredstva, što će prije svega pomoći malim i srednjim preduzećima, koja usljed niske kreditne sposobnosti ili neadekvatnih sredstava osiguranja kredita, imaju otežan pristup bankarskim kreditima.

Faktoring poslovi u Federaciji postoje, ali su se do sada sporo razvijali usljed pravnih nejasnoća i odsustva konkretnog zakona kojim bi se uredila ova oblast. Sa

donošenjem ovog zakona Federacija BiH će dobiti odgovarajuću zakonsku regulativu koja će pospešiti dalji razvoj faktoringa i omogućiti subjektima uslove za efikasniju naplatu potraživanja.

Istovremeno potrebna je daleko veća promocija ovih, u savremenoj poduzetničkoj praksi široko primijenjenih i značajnih, instrumenta finansiranja obrtnih sredstava privrede i posebno izvoza putem edukacije finansijskih i računovodstvenih radnika, analitičara, kontrolora i menadžera, kao i udruženja poslodavaca.

Kada je u pitanju korištenje usluga faktoringa, onda su prednosti korištenja višestruke i shodno ciljevima koji se postižu faktoring poslovima, te prednosti se mogu posmatrati kako na mikro nivou, tako i na makro nivou.

Na mikro nivou prednosti faktoringa ogledaju se u povećanju obrtnih sredstava i likvidnosti subjekata kao i u poboljšanju kreditne sposobnosti, boniteta, konkurentne sposobnosti, prodaje i rentabilnosti poslovanja, zatim u održavanju postojeće solventnosti i zaduženosti te u poboljšanju pravne zaštite i nadzora nad procesom naplate potraživanja i time smanjenju rizika naplate.

Prednosti faktoringa na makro nivou definirane su kroz olakšan pristup međunarodnim tržištima roba i usluga, povećanje konkurentnosti izvoza, povećanje stepena uspješnosti realizacije izvoznih poslova, povećanje izvoza i rast izvoznog sektora, uravnoteženje bilansa vanjskotrgovinske robne razmjene i platnog bilansa zemlje.

U tu svrhu radni tekst zakona je dostavljen na konsultacije Agenciji za bankarstvo Federacije BiH kao i Udruženju banaka te Alfa faktoring d.o.o. Sarajevo, Prvi faktor d.o.o. Sarajevo i IGA BIH-izvozna kreditnoj agenciji Sarajevo koji su dostavili značajne sugestije koje su uvažavane i ugrađivane u ovaj Zakon.

III. USKLAĐENOST S EVROPSKIM DIREKTIVAMA

Nakon uvida u propise Evropske unije i analize odredaba Prednacrtu Zakona o faktoringu, nije ustanovljeno da postoje izvori EU *acquis* relevantni za materiju koju reguliše predloženi zakon, te zbog toga u Izjavi o usklađenosti stoji oznaka „neprimjenjivo“.

IV. OBRAZLOŽENJE POJEDINIH ODREDBA

Članom 1. uređuju se pojmovi koje Zakon definira, a to su faktoring, subjekti i vrste faktoringa, društva za obavljanje faktoringa, uslovi za obavljanje faktoringa, zaštita od rizika u faktoring poslovima, ugovori i sadržaj ugovora o faktoringu, prodaja potraživanja, međunarodni faktoring i obavljanje međunarodnog faktoringa, obrnuti faktoring i obavljanje obrnutog faktoringa te nadzor nad obavljanjem faktoringa.

Članom 2. definira se pojam faktoringa kao pravni posao kupoprodaje postojećeg nedospjelog ili budućeg kratkoročnog novčanog potraživanja nastalog iz osnova ugovora o prodaji robe ili pružanja usluga u zemlji i inostranstvu, koje se ugovorom prenosi na faktora i koji se obavezuje da preuzme potraživanje od dužnika, da ga naplati, u svoje ime i za svoj račun te se bliže određuju pojmovi kratkoročnog novčanog potraživanja i kupoprodaje postojećeg nedospjelog ili budućeg kratkoročnog novčanog potraživanja.

Članom 3. st. 1. i 2. ovog člana definira se predmet faktoringa, dok je stavom 3. ovog člana definirano šta ne može biti predmet faktoringa.

Članom 4. propisani su elementi faktoringa.

Članom 5. definirani su subjekti u domaćem faktoringu, i to:

- prodavac robe ili pružatelj usluga koji svoje potraživanje od kupca-dužnika koje je nastalo iz osnova ugovora o prodaji robe ili pružanja usluga, ugovorom prenosi na faktora,
- faktor koji vrši otkup i naplatu potraživanja od dužnika, obavlja nadzor i vodi odgovarajuće evidencije, i
- kupac robe ili dužnik koji svoja dugovanja u neizmijenjenim iznosima, rokovima i drugim bitnim uslovima plaćaju faktoru umjesto isporučiocu proizvoda, roba i usluga kao povjeriocu.

Članom 6. Zakona propisana je potrebna dokumentacija za obavljanje faktoring poslova.

Čl. 7.- 13. Propisane su vrste faktoringa prema različitim kriterijima i to:

- pravno i ekonomsko okruženje (domaći i međunarodni faktoring),
- pravo faktora na obeštećenje (faktoring bez i sa pravom regresa),
- način obračuna i isplate faktoring potraživanja (faktoring sa diskontom i faktoring sa avansom),
- prema redosljedu isplate avansa za otkupljeno potraživanje (faktoring sa i bez kreditiranja),
- prema transparentnosti odnosa faktora prema dužniku (otvoreni i neotvoreni faktoring),
- prema načinu regulisanja rizika naplate potraživanja (faktoring bez i sa učešćem) i
- prema kontinuitetu saradnje sa prodavcem potraživanja (jednokratni i višekratni faktoring).

Čl. 14. i 15. propisano je koja društva mogu obavljati poslove faktoringa i koji su osnovni uslovi za obavljanje istih.

Članom 16. propisana je visina osnovnog kapitala društva za faktoring u domaćem faktoringu.

Članom 17. definiran je pojam odobrenja za obavljanje poslova faktoringa, kao i uslovi za dobijanje navedenog odobrenja.

Članom 18. definiran je Registar društava za faktoring koji vodi Ministarstvo i naveden je sadržaj Registra.

Čl. 19. i 20. uređuju uslove za prestanak važenja Odobrenja i uslove za oduzimanje odobrenja.

Članom 21. navedene su radnje koje subjekt koji obavlja poslove faktora, a koji je preuzeo pravo i obavezu evidencije, naplate i upravljanja potraživanjem provodi u cilju zaštite rizika naplate potraživanja.

Članom 22. propisano je da su društva koja obavljaju poslove faktoringa obavezna u svom poslovanju poduzimati mjere i radnje propisane Zakonom o sprječavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti, kao i da trebaju imati razrađene politike i procedure za otkrivanje i sprječavanje transakcija koje uključuju kriminalne aktivnosti, pranje novca ili aktivnosti koje podržavaju terorizam i poduzimati mjere na utvrđivanju identiteta svih lica sa kojima ulazi u poslovne odnose.

Čl. 23. – 25. definirana je forma, predmet i sadržaj ugovora o faktoringu te važenje ugovora o faktoringu kao i zabranjeni ugovori (propisano je da su ugovori o faktoringu jednog prodavca potraživanja zaključeni sa različitim faktorima, a koji imaju za predmet prenos istog potraživanja, zabranjeni).

Članom 26. uređen je način na koji se vrši prijenos potraživanja sa prodavca potraživanja na faktora, sa propisanom procedurom.

Članom 27. propisana je obaveza dostavljanja obavještenja o prijenosu potraživanja kupcu-dužniku, rok za dostavljanje navedenog obavještenja, kao i način dostavljanja i sadržaj istog.

Članom 28. definira se plaćanje avansa (koji se ne smatra kreditom ili zajmom u smislu propisa Federacije i poslovnih običaja) čiji iznos se utvrđuje ugovorom za svako pojedinačno preneseno potraživanje, s tim da, ako nije ugovorom određen rok za uplatu avansa, smatra se da je ugovoreni rok za uplatu avansa tri dana. Izostankom uplate avansa od strane faktora, prodavac potraživanja ima pravo na jednostrani raskid ugovora.

Član 29. propisuje način isplate potraživanja dužnika faktoru i određuje vjerodostojnost isprava u postupku naplate potraživanja od strane kupca-dužnika.

Članom 30. propisana je obaveza vođenja evidencija i upravljanje prenesenim potraživanjem te obaveza faktora o dostavljanju prodavcu potraživanja isprava na knjiženje, kao i obaveza da faktor i prodavac potraživanja vode urednu i ažurnu evidenciju u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH.

Član 31. propisuje način naplate prenesenih potraživanja i korespondenciju u faktoringu.

Čl. 32.-34. propisana su prava, obaveze i odgovornosti u postupku realizacije domaćeg faktoringa u smislu određivanja naknada kamata, zatezne kamate i drugih troškova naplate potraživanja te odgovornost prodavca potraživanja, kao i zabrana prodaje i dalja prodaja potraživanja.

Članom 35. definiran je međunarodni faktoring kao finansijska usluga čiji predmet je kupoprodaja potraživanja nastalog po osnovu vanjskotrgovinskog poslovanja, a u skladu sa propisima koji regulišu vanjskotrgovinsko poslovanje, kao i tipovi međunarodnog faktoringa u zavisnosti od namjene (izvozni i uvozni faktoring).

Čl. 36. i 37. uređuju pojam sistema međunarodnog faktoringa (jednofaktorski i dvofaktorski), subjekte u međunarodnom faktoringu te odredbu koja propisuje da su

subjekti međunarodnog faktoringa u obavljanju međunarodnog faktoringa dužni da se pridržavaju općih pravila i rokova koje primjenjuju profesionalna udruženja za međunarodni faktoring, naročito Factors Chain International, (FCI) i International Factors Group (IFG).

Član 38. uređuje obaveze domaćeg faktora u međunarodnom faktoringu.

Članom 39. uređen je način na koji se vrši prijenos potraživanja sa prodavca potraživanja na faktora u izvoznom faktoringu, sa propisanom procedurom.

Članom 40. propisan je način obavještanja izvoznog faktora o prenosu potraživanja i ugovor o dvofaktorskom faktoringu u međunarodnom faktoringu.

Članom 41. uređena je isplata avansa, naplata i isplata potraživanja u izvoznom faktoringu.

Član 42. propisuje način vođenja evidencija i upravljanje prenesenim potraživanjima, te obavještanje izvoznog faktora o završetku izvoznog faktoringa.

Članom 43. definiran je obrnuti faktoring kao posebna vrsta faktoringa koji se ugovara između faktora i dužnika, čiji je predmet kupoprodaja postojećeg nedospjelog ili budućeg kratkoročnog novčanog dugovanja, nastalog po osnovu ugovora o prodaji robe ili pružanja usluga u zemlji i inostranstvu, kao i predmet obrnutog faktoringa.

Članom 44. definirani su nadzorni organi i to Federalno ministarstvo finansija-Finansijska policija i Agencija za bankarstvo Federacije BiH.

Članom 45. uređen je način obavljanja nadzora te data odredba o bližem propisivanju uslova i načina provođenja nadzora od strane nadzornih organa pravilnikom.

Članom 46. zakona propisana je obaveza društava za faktoring vezana za podnošenje izvještaja nadzornim organima u skladu sa odredbama zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona, a u vezi sa svim bitnim promjenama društva.

Član 47. propisuje mjere nadzora u provođenju nadzora na društvom za faktoring.

Čl. 48. i 49. uređuju pojam rješenja o otklanjanju nezakonitosti i nepravilnosti, propisuju okolnosti pod kojima se pomenuto rješenje donosi, kao i izvještaj o otklanjanju uočenih nezakonitosti i nepravilnosti sa rokovima sa propisanim postupcima u skladu sa eventualno poduzetim aktivnostima na uklanjanju istih.

Član 50. propisuje dodatne mjere o otklanjanju nezakonitosti i nepravilnosti.

Čl. 51.- 53. definiraju lica ovlaštena za poslove nadzora, obim nadzora, kao i izvještaje i informacije o izvršenom nadzoru.

Čl. 54. i 55. pobliže propisuju način provođenja direktnog nadzora poslovanja društva za faktoring od strane nadzornog organa te obavezu obavještanja

nadzornog organa o izvršenom direktnom nadzoru nad poslovanjem društva za faktoring, pravnog lica povezanog sa društvom za faktoring ili drugih pravnih lica.

Član 56. zakona definira uslove za obavljanje direktnog nadzora nad poslovanjem društva za faktoring, pravnog lica povezanog sa društvom za faktoring ili drugih pravnih lica.

Član 57. određuje uslove za pregled elektronski vođenih poslovnih knjiga i evidencija.

Član 58. propisuje obavezu sastavljanja zapisnika o obavljenom nadzoru od strane lica ovlaštenih za nadzor te dostavljanje istog društvu za faktoring.

Čl. 59.-61. definirano je rješenje za otklanjanje nepravilnosti, sadržaj rješenja te eventualna obaveza predočavanja izvještaja ovlaštenog revizora o otklanjanju nepravilnosti.

Članom 62. propisuje se da ovlaštena lica ne odgovaraju za štetu koja nastane prilikom obavljanja dužnosti u okviru ovoga zakona, kao i zakona kojima su definirani nadzorni organi, osim ako se dokaže da prilikom obavljanja dužnosti nisu postupali sa pažnjom dobrog stručnjaka, odnosno da su određenu radnju učinili ili propustili učiniti namjerno ili grubom nepažnjom.

Članom 63. definirana je obaveza provođenja nadzora nad drugim licima koja, osim drugih djelatnosti ili kao jedinu djelatnost, obavljaju poslove faktoringa bez odobrenja Ministarstva.

Član 64. definira povjerljive podatke kao sve podatke, činjenice i okolnosti koje je društvo za faktoring saznalo na osnovu pružanja usluga klijentima, odnosno ostalim stranama ugovora o faktoringu.

Član 65. Propisuje obavezu čuvanja povjerljivosti podataka, kao i uslove na koje se ta obaveza ne odnosi.

Članom 66. Propisano je prikupljanje, vođenje i upotreba povjerljivih podataka.

Član 67. propisuje kaznene odredbe.

Čl. 68. i 69. propisane su prelazne i završne odredbe.

Članom 70. određen je dan stupanja na snagu ovog zakona.

V. FINANSIJSKA SREDSTVA

Za provođenje ovog zakona nisu potrebna finansijska sredstva u budžetu Federacije BiH.

